

DRWECA

z dodatkami: „Opléken Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Droga“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przepłata wynosi dla abonamentów 1.— zł z dostawą 1,25 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres: ul. „Droga“ Nowe Miasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 8-linowej 30 gr, w tablicy na 3 i 8 stronach 40 gr, na 1 stronie 50 gr, średni taksów 20 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefoniczny: Nowe Miasto 8.

Redakcja: „Droga“ Sp. z o.o. w Nowym Mieście-Pomorze

Redakcja: ul. W. Stawki w Nowym Mieście-Pomorze

Nr. 150

Nowe Miasto-Pomorze, Wtorek dnia 22 grudnia 1925.

Rok V

Największym błędem polityki gospodarczej Grabskiego było popieranie w Polsce przemysłu kosztem rolnictwa.

I. Jak popierał przemysł.

W swoim exposé obecny minister skarbu Zdzisławowski poświęcił kilka znamienitych, a przedewszystkiem słusznych i trafnych uwag w kwestji stanowiska rządu wobec rolnictwa. Te wywody obecnego ministra skarbu świadczą o lepszym zrozumieniu ważności i doniosłości kwestji rolniczej dla życia gospodarczego kraju. Takiego zrozumienia nie posiadał Grabski. On przeciwnie przyszłość gospodarczą Polski widział przede wszystkim w rozwoju przemysłu. Dla podniesienia przemysłu krajowego zadną pomoc finansową ze strony rządu nie wydawała mu się zbyt wielką i trudną. Przemysł, odgrywał za rządów Grabskiego rolę ulubieńca, któremu niczego żałować i odmówić nie należy. Na podtrzymanie przemysłu hojną ręką i w erze inflacyjnej i po niej udzielano kredyty. Ostatecznie popieranie przemysłu krajowego nikt by Grabskiemu nie brał za złe, — bo przecież szczęśliwy rozwój przemysłu to podstawa bogactwa krajowego. Tembardziej winien był leżeć jego rozwój rządowi dbającemu o dobro kraju na sercu, że nie tylko umożliwiał on eksport, a tym samym aktywny bilans handlowy, ale przede wszystkim usuwał bezrobocie po miastach, a tym samym i powód do rozruchów i usiłowań wywrotowych. Niestety przemysł zawiódł zupełnie. Mimo tak wydatnej pomocy ze strony rządu, nie kierując się względami na dobro kraju i lepszą jego przyszłość gospodarczą, ale względami egoistycznymi, czysto materialistycznymi, brał chętnie pełnymi garściami pomoc rządową, ale tylko na to, by jej użyć dla siebie, dla jaknajrichlejszego zubożenia się. Znane przecież jest powszechnie, postępowanie nielegalne wielkiej części przemysłowców względem kraju i rządu, który dla nich miał tak szeroko otwarte serce i kieszeń skarbu. Zamiast dbać o podniesienie przemysłu krajowego, zamiast starać się o ulepszenie, rozbudowę, powiększenie swych fabryk, o wydoskonalenie techniki i o lepszą organizację pracy, oni za pomocą kredytu krajowego — który w czasie dewaluacji — kiedy pieniądź spadał z dnia na dzień — a oni zobowiązani byli oddać nie wartość pożyczanej sumy, ale tylko jej już bezwartościową liczbę, równał się prawie zupełnej darowiźnie, oni uzyskiwane z pomocą rządu olbrzymie zyski starali się korzystnie lokować nie czasem w kraju, ale za granicą. Dowiedzioną jest rzeczą, że np. na Górnym Śląsku, magnaci przemysłowi osiągnięci zyskami rozbudowywali i ulepsiali swe fabryki, ale nie czasem w Polsce, lecz za granicą w Niemczech, inni natomiast zakupywali sobie wspaniałe wille, majątki ziemskie, zakłady przemysłowe w Austrii, w Niemczech, w Szwajcarii. I tak pomoc rządową czerpaną ze skarbu państwowego, na który składał się podatek szerokich mas ludności uboższej z dnia na dzień dzięki dewaluacji, obracana była we wielkiej mierze na szkodę kraju. Przemysłowcy bowiem nie pracując dla dobra kraju, nietylko nie usuwali bezrobocia, nietylko obcinając robotnikom, gdzie tylko było możliwym, ich zarobki — nie przyczyniali się do podniesienia materialnego bytu szerokich warstw robotniczych, ale wywożąc pieniądź z kraju, ogolali go z gotówki, ścieśniając tym samym możliwość rozwoju gospodarczego w kraju. Do tego dochodzi jeszcze i ta okoliczność, że biorąc prawie przynajmniej w czasie dewaluacji za darmo gotówkę z kasy skarbowej, temuż w zamian za to bardzo mało zwracali, nietylko dzięki dewaluacji, ale przede wszystkim dzięki swym oszukiwanym manipulacjom podatkowym, za pomocą których oszukiwali często w bezczelny sposób urząd podatkowy, jak to wykazały dobitnie skandale podatkowe wielkich przemysłowców na Górnym Śląsku, gdzie oszukano skarb państwowy na krocie milionów, a co, mimo że wyszło na jaw — jeszcze po dwóch blisko latach, napróżno czeka na ukaranie i zadosyćuczynienie.

Jak zbyt wielką i grzeszną słabość okazał tutaj rząd Grabskiego wobec tychże, że za odpacenie się jak czarną niewdzięcznością za tak nadmierną zyczliwość

okazaną im ze strony rządu, nie zdobył się nawet na odpowiednie i przykładowe ich ukaranie! A przecież p. Grabski, znając stosunki krajowe był powinien wobec przemysłu naszego okazać wielką ostrożność i przeczność. Przecież znacznie większa część naszych przemysłowców, to nie polacy, ani nawet poddani polscy. Większość to żydzi i Niemcy, a cały ich szereg, to wprost cudzoziemcy. Grabski powinien był wiedzieć, że ci wszyscy dla potrzeb krajowych nie będą mieli ani zrozumienia, ani interesu, ani serca. Jeżeli przeto

udzielał pomocy, powinien był zabezpieczyć się wszelkimi możliwymi gwarancjami i zastrzeżeniami, aby udzielone kredyty wyłącznie krajowi przyniosły korzyści, — a nie tylko samym przemysłowcom często ze szkodą dla kraju.

Nie bierzemy za złe Grabskiemu, że wogóle popierał przemysł krajowy, bo tak czynić należało ze względu na dobro kraju, ale to, że bezmyślnie, nadmiernie, a przedewszystkiem lekkomyślnie go popierał a głównie, że go popierał ze szkodą dla rolnictwa.

Dyskusja w Sejmie nad oszczędnościami w budżecie.

Warszawa, 17. 12. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, po odesłaniu do komisji skarbowej projektu noweli do ustawy o podatku komunalnym, przystąpiono do załatwienia prowizorium budżetowego i projektu ustawy o środkach zrównoważenia budżetu.

Jakie oszczędności osiągnięto?

Sprawozdawca poseł Rymar wymienia cyfry oszczędności, osiągniętych w poszczególnych częściach budżetu. I tak, w budżecie Prezydenta Rzeczypospolitej oszczędności wynoszą 150.000 złotych, w budżecie Sejmu i Senatu oszczędności wynoszą 682.000 złotych, Najw. Izba kontroli oszczędności 234.000 złotych, prezydium Rady ministrów oszczędności 48.000 złotych, ministerstwo spraw zagranicznych podwyżka 401.000 złotych, umotywowana tem, że podwyższenie pensyj pracowników placówek zagranicznych wobec spadku złotego pociągnie za sobą powiększenie wydatków o 700.000 złotych.

W ministerstwie spraw wojskowych oszczędności wynoszą 38.1 miliona złotych, w komisji wojskowej zaś przegłosowano większością jednego głosu dalszą zniżkę o 15 milionów złotych, w ministerstwie spraw wewnętrznych oszczędności 7.83 miliona złotych, w ministerstwie skarbu podwyżka w wysokości 8.764 miliona złotych, motywowana innem obliczeniem rent i emerytur, w ministerstwie sprawiedliwości oszczędności 4.724 miliona złotych, w ministerstwie przemysłu i handlu podwyżka 5.859 miliona złotych, uzasadniona tem, że w pierwszym kwartale, w związku z budową portu w Gdyni, przypada rata płatności w wysokości 6 milionów złotych, w ministerstwie kolei żelaznych oszczędności 175.000 złotych.

Budżet ministerstwa rolnictwa pozostaje bez zmian, w ministerstwie oświaty oszczędności 20.628 mil. zł, w ministerstwie robót publicznych oszczędności 4.826 mil. zł, w ministerstwie pracy podwyżka 10.959 mil. zł, wreszcie w ministerstwie reform rolnych oszczędności 5.962 mil. zł.

Ministerstwo skarbu ma przedstawione sobie niepokryte rachunki na I kwartał w sumie 55 mil. zł. Okazanie się dalszych jest możliwe, należy się więc liczyć z wydatkami w pierwszym kwartale, przekraczającymi 450 mil. zł.

Podobać temu będzie można wówczas, gdy Sejm przyjmie ustawę o środkach zapewnienia równowagi budżetowej, która uwalnia rząd od placenia urzędnikom i emerytom pensyj wyższych w miarę wzrostu drożyzny, zezwala na obniżenie pracownikom poborów

i zmniejszenie o 50 proc. dodatkowych wynagrodzeń. Da to oszczędności miesięcznie około 7 mil. złotych

Zniżka złotego i wyżka cen muszą być opanowane.

Wpływ normalnych oczekuje się w pierwszym kwartale 356.145 mil. zł. Rząd opiera swoje obliczenia na przeciętnych wpływach z roku bieżącego i oczekuje, że wpływy te się nie zmniejszą. Minister skarbu ma nadzieję pokryć ten niedobór z zaległości podatkowych. Wszystkie te obliczenia będą realne, jeżeli rząd opanuje spadek złotego i wzrost cen towarów. W przeciwnym wypadku ustawy sanacyjne będą niewykonalne. Ceny zaś wzrastają, co wykazuje już urząd statystyczny. Środki żywności muszą być opanowane, gdyż inaczej ustawa będzie bez wartości. Opanowanie tego jest obowiązkiem urzędu, inaczej rząd się nie utrzyma, a kraj pogryzą się w anarchji.

Referent przystępuje do rozważań o ustawie o zapewnieniu równowagi budżetowej i oblicza ile rząd oszczędzi na obniżce poborów. Pracowników kolejowych jest 174.000, oszczędności na kolejach wyniosą 1.7 milionów złotych. Innych pracowników cywilnych jest 267.000. Oszczędności na nich wyniosą 3 miliony zł. Gdy do liczby kolejarzy i pracowników dodamy liczbę szeregowych wojskowych, 90.000 inwalidów, 25.000 wdów po nich, 71.000 sierot i 11.000 innych członków rodzin, 41.000 emerytów cywilnych i ich rodzin, 19.000 emerytów wojskowych i ich rodzin, wreszcie liczbę emerytów kolejowych i bezrobotnych, to suma osób, obciążających w mniejszym albo w większym stopniu skarb państwa dosięga 1 miliona.

Rezolucja oszczędnościowa.

Warszawa, 18. 12. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu przyjęto w głosowaniu ustawę o prowizorium budżetowym w trzecim czytaniu z kilku rezolucjami wzywającymi m. i rząd do bezwzględnej redukcji samochodów i powozów w urzędach państwowych i samorządowych, do przystąpienia do reorganizacji administracji państwowej celem urzeczywistnienia wymaganej przez budżet ilości urzędników i pracowników państwowych, do poczynienia jak najdalej idących oszczędności w inspektoratach szkolnych, wreszcie do wniesienia projektu ustawy, nowelizującego podatek dochodowy w kierunku obniżenia skali dochodów podlegających opodatkowania.

Zniżka płac urzędniczych.

Warszawa, 19. 12. Zniżki płac urzędniczych, uchwalone przez komisję sejmową skarbowo-budżetową, przedstawiają się jak następuje:

Djety poselskie i senatorskie ulegają zniżce o 6 procent.

Jak obliczać zmniejszone pobory urzędników za styczeń?

Co do urzędników jako zasadę stałą przyjęto wysokość pensji grudniowej. Można nie będzie nadal stosowaną. Natomiast nastąpi redukcja pensyj od

6—4½% przyczem redukcji 6% ulegną 1—8 kategorii, pięcioprocentowej od 9—13 i 4½% od 13 i 14 kat. Pobory 15 i 16 kategorii nie ulegną redukcji. Prócz tego nastąpi zmniejszenie należności dodatkowych funkcjonariuszom państwowym i wojsku, sędziom i prokuratorom o 50 procent, a inspektorom szkolnym i wizytorom dodatki skreśla zupełnie. Odnosi się to do najbliższych trzech miesięcy.

Ustawa ta po uchwaleniu jej na ostatnim posiedzeniu Sejmu stała się obowiązującą.

Czy to prawda? — 100 milionów dolarów pożyczki?

Warszawa, 19. 12. Żydowska Agencja Telegraficzna donosi specjalnym telegramem z Nowego Jorku, iż konsorcjum bankowe przy udziale Morgana udzieliło

Polsce pożyczki w Sumie 100 milionów dolarów, poręczonej przez polski monopol tytoniowy.

Postępowanie upadłościowe.

Co do majątku zegarmistrza **Roberta Ostrowskiego z Nowogomiasta**, wdraża się z dniem dzisiejszym tj. z dniem **12. grudnia 1925 r.**, o godz. 13-ej po południu postępowanie upadłościowe, ponieważ dłużnik jest niewypłacalnym.

Zarządcą masy upadłościowej mianuje się pana kupca **Wacława Wellandta z Nowogomiasta**.

Wierzytelności należy zgłaszać w sądzie najpóźniej **do dnia 26. stycznia 1926 r.**
Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzytelności, a także celem powzięcia uchwały co do kwestji, wymienionych w § 172 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym sądzie termin na dzień **12. stycznia 1926 r. o godz. 10. przed południem** — z tym celem zbierania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień **6. lutego 1926 r., o godzinie 10 przed południem**.

Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uszczębiać się z długu, a nadto poleca się im, aby **najpóźniej do dnia 10 stycznia 1926 r.** donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy.

Sąd powiatowy w Nowemmieście.

Dobrowolna licytacja.

Sprzedaje: parnik, sanki wyjazdowe, jeden wóz roboczy, sześć festmtr. 11 kl. drzewa bud. cztery kłafy torfu, 50 ctr. żyta po cenach dzisiejszych, 10 ctr. mieszaniny z wiką, 2500 cegły dobrze wypalanej, jedną miarkę do zboża, jeden pług parokony, jedną klacz 3 lata starą, jedną owcę kotną, 3 ctr. drutu rozmaitego i meble różnego rodzaju.

Powyższe rzeczy dobrze utrzymane po cenach umiarkowanych na sprzedaż. Zgłoszenia proszę skierować do ekspedycji „Drwęcy” pod nr. 300.

Omule.

W drugie święto 26 bm. o godz. 5-ej po południu odbędzie się na sali p. Badiąga

zabawa z tańcami,
na którą uprzejmie zaprasza
Kółko Młodzieży.

CEMENTOWE RURY

do studni, sprzedawane tanio
dopóki zapas starczy
Lahfeld, Lubawa.

Na nadchodzące święta gwiazdkowe

☛ polecam w wielkim wyborze: ☛

Ozdoby na drzewko z marcepanu, czekolady, cukru i piernika. Stosownie do podarków: bombonierki, serca marcepanowe, torty w kartonach, gwiazdory w różnych wielkościach i cenach, marcepanowe ziemniaki i herbatniki, wafle, czekolady, cukierki, pierniki, biszkopty, figi, daktyle, winogrona susz. Wina: Bordeaux białe i czerwone, Węgrzyn słodki i wytrawny, tokaj, Reńskie, Mosielskie, Wermut, Cherry, Burgunder, Szampan gron., Malaga i krajowe. Orzechy: duże rumuńskie i małe. Kawa, herbata, kakao, proszek czekoladowy itp.

Jan Górski, Nowemiasto,

Telefon nr. 33 — Ul. Kazimierza 2.

Ostrzegam

każdego, kto by kupił manek od p. Waruszkowskiego z Bratjana, gdyż ja go kupilem. W innym razie pociągnę go do odpowiedzialności sądowej.

Jan Dabrowski, Bratjan.

SKŁAD

i dwa pokoje z kuchnią, nadające się na każde przedsiębiorstwo a przedewszystkiem na rzeźnictwo do wydzierżawienia.

Lubawa, ulica Kupnera 3.

Poszukuję młodziej służącej

od 1-go stycznia 1926 r.

W. Raszkowska, Jagiellońska.

Wszelkie

formularze

poleca

„DRWECA“ Nowemiasto

Karty do gry

poleca

Księgarnia „Drwęcy“.

Poznański targ na bydło.

Notowanie Rzeźni Miejskiej.

Dnia 18. 12. 25. spędzono na targowisko Rzeźni Miejskiej: — wołów, — buhajów, — jałówki i krów, — 199 cieląt, 643 owiec, 600 kóz, 2092 świni, — prosiąt, — kózkiat

Płacono za dwa centnary żywej wagi:

Za bydło rogate	I kl.	- 92	zł.
" " "	II kl.	- 78	"
" " "	III kl.	- 64	"
" cielęta "	I kl.	- 110	"
" " "	II kl.	- 100	"
" " "	III kl.	- 80	"
" Za owce	I kl.	76 -	"
" " "	II kl.	- 66	"
" " "	III kl.	50 -	"
" świni	I kl.	- 158	"
" " "	II kl.	146 148	"
" " "	III kl.	120 - 150	"

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 18. 12.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz, Ceny dla handlu hurtowego

Notowanie w złotych.

Zyto	23 57 - 24 50
Pszonica	4 00 - 43 00
Jęczmień br.	28 00 30 00
Jęczmień na paszę	22 00 24 00
Owies	26 00 27 00
Mąka żyt. 70 %	36 50 - 37 50
Mąka pszenna 65 %	61 00 - 64 00
Osypa żytnia	18 50 17 50
Osypa pszenna	19 50 20 50

Gielda pieniężna.

Warszawa, dnia 18. 12.

Waluty w złotych.

1 dolar amerykański	9 48	-	zł.
1 funt angielski	45 98	-	"
100 frank. franc.	35 01	-	"
100 frank. belg.	43 04	-	"
100 frank. szwajc.	183 04	-	"
100 koron czeskich	28 09	-	"
100 lir włoskich	28 38	-	"

Zdradził się.

— Do malarza przychodzi rzeźnik i mówi: Wymaluj mi Pan do mego sklepu szyld nad drzwi, u dołu nazwisko moje, a nad nim woła, aby każdy zaraz wiedział, czem ja jestem.

„Drwęca“, Drukarnia i Księgarnia

Sp. z o. p.

NOWEMIASTO, Rynek 4, telefon 8 — LUBAWA, ul. Gdańska 3, telefon 73

poleca swój bogato zaopatrzonej skład w podarunki dla dorosłych, młodzieży i dzieci a mianowicie:

Książki

Powieści
Mniszkówny
Rodziewiczówny —
Reymonta
Sienkiewicza
Żeromskiego i t. d.

Powieści i bajki
dla dzieci i młodzieży,
książki z obrazkami.

N a t y.

Albumy do fotografek
i pocztówek.
Pamiętniki — dzienniki.

Lampki elektryczne i baterje.

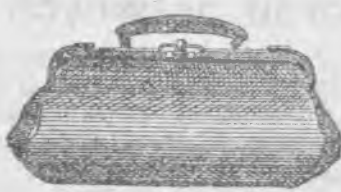
Papier listowy
w kartonach i teczkach.

Wazoni i figury.

Sztuczne kwiaty.

Skrzypce i mandoliny,
oraz wszelkie przybory do tychże

Tekł płócienne i skórzane.

Kufarki — walizki
i torby do podróży.

Portfele i portmonetki.

Lalki i główki.

Trąbki — Organki.

Koleje — samochody i wiele
innych ruchom. zabawek.

Niedźwiedzie, koty, psy
z materiału trwałego.

Pilki i lalki gumowe.

Sanki sportowe.

Huśtawki dla dzieci.

Stołki dziecięce
do rozkładania.

Zabawki drewniane, jak konie,
mebelki, kręgle, wózki i t. d.

Gry towarzyskie.

Kuchnie — umywalnie — wanny
oraz wiele innych
zabawek.

